

Алматы қаласын 2025 жылға дейінгі дамыту бағдарламасын және 2030 жылға дейінгі орта мерзімді перспективаларды «Ауа сапасын жақсарту», «Қолайлы қоршаған орта», «Агломерациядағы ҚТҚ жинау мен кәдеге жаратудың бірыңғай жүйесі» бөлімдері бойынша іске асыру жөніндегі жол картасы

№	Жобаның атауы	Жауапты Орталық (Басқарыма)	Испраши Басталуы және аяқталуы, ж / ж	2022 жыл		2023 жыл		2024 жыл		2025 жыл		2026-2030 жыл		Қаржыландырудың жалпы көлемі, млн тт.	Қаржыландыру көздері			Максатқа жету (крп)		Жоба сипаттамасы / ескертпелер (жобаның ең маңызды параметрлерінің қысқаша сипаттамасы)	
				Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.		ЖБ млн тт.	РБ млн тт.	ЖИ млн тт.	2025	2030		
Жасыл Алматы																					
Ауа сапасын жақсарту																					
1	Алматы қаласының ауа басқынның ластану деңгейін төмендету	ЭжҚОБ	2022-2030		50		1 003				160		577	7 648	356		7 292	Атмосфераға ластануы заттардың жалпы шығарындарының 2021 жылдағы 127 мың тоннадан 2025 жылда 113 мың тоннаға дейін азайту	Атмосфераға ластануы заттардың жалпы шығарындарының 2030 жылғы 78 мың тоннаға дейін азайту	Жеңе тұрғын үй секторын, жылу энергетикасы кәсіпорындарын газдандыру жөніндегі шараларды іске асыру, автомобильдер паркін салпалық құрамын жақсарту, көлік инфрақұрылымын жақсарту, стационарлық көздерде газдың тұтыну құрылымы мен жабықтарының өңдеу, автомобильдер пайдаланған газдың ұтылтылығы мен түтінің нормасын бақылауды қатаңдату және экологиялық жағдайды жақсарту шеңберінде көзделген басқа да шаралар нәтижесінде атмосфераға шығатын ластануы заттарды азайту жоспарлануда. 2021 жылы 127 мың тоннадан 2025 жылы 113 мың тоннаға дейін және 2030 жылы 78 мың тоннаға дейін.	
1.1	Алматы қаласы бойынша шекті жол белгілетін шығарындардың жиынтық томын азайту	ЭжҚОБ	2022-2023, 2028-2029	шығарындардың барлық көздерін түгелдеу	10		ШРШ жиынтық көлемі	137					ШРШ жиынтық көлемі	209	356	356		2022 жылы алғаш рет атмосфералық ауаның ластануына жиынтық есептеу жүргізу және Алматы қаласы бойынша шекті жол белгілетін шығарындардың жиынтық томын азайту (шараландыру көздеріне түгелдеу жүргізі отырып) бойынша жұмыс бастады. Алматы аумағында орналасқан және пайдаланылатын барлық стационарлық және жылжымалы көздерден атмосфералық ауаға шығатын заттардың жиынтық өндірісін, ластануы заттардың жиынтық мөлшерін және болжамады шығарылуы анықталатын болады (5 жылда 1 рет өзленеді).			
1.2	Алматы қаласындағы стационарлық және жылжымалы экологиялық бекеттерде автоматік құралдардың шығарындарын өңдеуінің жүзеге асыру қамтамасыз етілуі және бекіту	ЭжҚОБ	2022	Қағидалар жобасын өзірлеу - IV топқан														Жылжымалы көздерден атмосфераға шығарындарды азайту үшін, жұргізілішеді "Алматы қаласының өрнегі мөлшері туралы" Заңға сәйкес автомобильдер пайдаланған газдың ұтылтылығы мен түтінің белгіленген нормасын сақтау бөлігінде тәртіпке келтіру үшін Алматы қаласындағы стационарлық және жылжымалы экологиялық бекеттерде автоматік құралдардың шығарылуының зиянды заттарды өлшеуді жүзеге асыру қамтамасыз етіледі.			
1.3	Шығарындарды төмен аймақтарды құру	ЭжҚОБ	2023-2025				Техникалық-экономикалық негіздеме	244	LEZ жүйесін орнату (анықтау жүйесі, камералар, дабыл)	4 880	Коммуникациялық қ / апаратық материалдарды (парақшалар, плакаттар және т.б.) өзірлеу				48		5 172	5 172	Қала орталығындағы автомобильдер санын 20 мың бірлікке қысқарту	Алматыда ауа сапасын жақсарту үшін көзге-көзімен шығарындарлар деңгейі төмен аймақтар ұйымдастырылады, ауыр жүк автомобильдерінің қозғалуы шектелісі (0 - 3,5 т). Шығарындарды деңгейі төмен аймақтарға жүргізу тыйым салынған автоматік қозғалысының сатылауы мониторингілеу "Сергек" жүйесі арқылы жүзеге асырылатын болады. Алматы қаласының өкіметі автомобильдер пайдаланған газдың ластануы заттардың құрамын нормалау бөлігінде Көден одағының техникалық регламентіне және ұлттық стандартқа тиісті ұсыныстар енгізгені болады.	
1.4	Электромобильдерді зарядтау станцияларын орнату	ҚМБ, ЭжСЖБ, ЖҚБ, ҚЖҚБ, ЭжҚОБ, ҚЖКБ, ҚЖК, Аудан өкіметтері	2023-2030				35 бірлік электр зарядтау станциясын орнату	112	35 бірлік электр зарядтау станциясын орнату	112	35 бірлік электр зарядтау станциясын орнату			112	112	115 бірлік электр зарядтау станциясын орнату	368	704	105 бірлік электр зарядтау станциясын орнату	115 бірлік электр зарядтау станциясын орнату	Қазіргі уақытта қалада 800-ге жуық электромобиль тіркелген, қаланың экологиялық жағдайын жақсарту және автоматік құралдардың экологиялық ауаға шығарылуы мақсатында электромобильдерге арналған зарядтау станцияларын орнату жолымен жағдайлар жақсартылатын болады. 220 бірлік көлемінде электромобильдерге арналған электр зарядтау станциясын орнату үшін Алматы қаласының өкіметі қажетті инженерлік электр желілерін жүргізу бойынша ШОБ-ға жәрдем көрсететін болады.
1.5	2-ЖЭО-ны табиғи газға ауыстыру (ТҚШ қызметтерінің сапасын арттыру бөлігіндегі 12-тармақты қараңыз)	ЭжСЖБ	2022-2030															Шығарындарды жылна 3,7 мың тоннаға азайту	Шығарындарды жылна 33,5 мың тоннаға азайту	Стационарлық көздерден 2-ЖЭО негізгі ластануы болып табылатындықтан, 2-ЖЭО-ны газға ауыстыру атмосфералық ауаға шығатын ластануы заттардың көлемін азайтады. Жобаны іске асыру көздері "Жайлы қалалық орта" бөлігінде, "ТҚШ қызметтерінің сапасын арттыру" іші бөлігінде көзделген.	
1.6	Алматы қаласын газдандыру (ТҚШ қызметтерінің сапасын арттыру бөлігіндегі 16-тармақты қараңыз)	ЭжСЖБ	2022-2026															Шығарындарды жылна 201 мың тоннаға азайту		"Жобаны іске асыру көздері "Жайлы қалалық орта" бөлігінде, "ТҚШ қызметтерінің сапасын арттыру" іші бөлігінде көзделген. "Қатпар" АҚ-ның 2022-2026 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламасында Алматы қаласының аумағында 23,2 млн тарту газ құбырларын салу жоспарланған. Бұл 355 тұрғын үйдің желілеріне қолжетімділікті қамтамасыз етеді. Алматы 2023 жылға қарай 96,4% табиғи газға қайтады. Газдандырылған үйлерді қосу турлі қолдау тетіктері арқылы шешілетін болады, оның ішінде демеушілердің қаражатын тарту өсиелінен қалықтың әлеуметтік оқат топтарының 152 үйін газ желілеріне қосу болды.	
1.7	"Қоғамдық жолушылар көлігін экологияландыру, БРТ жедел қоғамдық жолушылар көлігін дамыту" ("Көлі" бөлігіндегі 3 және 6 тармақтарды қараңыз)	ҚМБ	2022-2030															Шығарындарды жылна 3 мың тоннаға азайту	Шығарындарды жылна 5,3 мың тоннаға азайту	Жобаны іске асыру көздері "Дамыған қоғамдық көлік, қала орталықтары мен өзектерінің келісті байланысы", "Алматы агломерациясы шеңберінде қоғамдық көліктің интеграциясы" бөлігінде көзделген.	
1.8	Ауаны тазарту жөніндегі жабдықтың 7 бірлік (28 бірлік модульдер) пилоттық режимде орнату	ЭжҚОБ, Жеңе өрітпес, Өуежа ауданының өкіметі	2022-2023	28 модуль-сүзгінен тұратын 7 блокты орнату	40		"See Air" жабдығының тиімділігін талдау бойынша зерттеу жүргізу	10										50	50	Ауаны тазарту жабдығының 7 бірлік (28 модуль) орнату	"Smart Eco Electronics" ЖШС өз өсиелінен 7 блок (28 дана модуль) көлемінде "Сайрағ" вокзалының жанында пилоттық режимде ауаны тазарту бойынша "See Air" жабдығын орнатады. Жабдық атмосфералық ауаны өлшенген бөлшектенген, азоттан, көміртен және күкірт қосылыстарынан, биқаттар қамқорғандардан, микроспандардан, бактериялардан және вирустардан тазартуға мүмкіндік береді. Жабдықтың тиімділігі нәтижесі бойынша оны көбейту туралы шешім қабылданады. Оң тажіриге болған кезде жоба ауымды болады.
1.9	"Жасыл инновациялар" индустриялық паркі құру	ЭжҚОБ, ҚЖИБ	2023-2024					500	Құрылыс-монтаждау жұмыстары, пайдалануға беру	866								1 366	1 366	"Жасыл инновациялар" индустриялық паркі құру	Мемлекет басшысының ағымдағы жылғы 15-16 қарашадағы жұмыс сапары барысында "Жасыл инновациялар" индустриялық паркі құру жөнінде тапсырма берілді. Парк қалыптастыру және қоршаған ортаның ластануы деңгейін азайту, ресурс және энергия тиімділігін арттыру мақсатында компаниялардың өзара және жергілікті қоғамдастықпен ынтымақтасатын алауы айналады. Индустриялық парк Алматы қаласының Индустриялық аймағында немесе бұрын өнеркәсіптік объект орналасқан базада құрылатын болады.
				Ауа сапасын жақсарту бөлімі бойынша қорытынды				1 003		5 858				7 648				7 292			
Қолайлы қоршаған орта																					
2	Жаңа рекреациялық аймақтарды құру және жасыл желктерді отырғызу арқылы өзен дельталары көгалдандыру	ЭжҚОБ	2022-2030			3 183		8 554		9 346		11 952		40 515	73 550	73 462	88	Жасыл қорды 5,2 млн гаға дейін көбейту	Жасыл қорды 6,5 млн гаға дейін көбейту	Қазіргі уақытта Алматы қаласының жасыл қоры 4 млн-ға жуық ағаш пен бұта құрайды. Мемлекет басшысының 2022 жылғы 16 қарашадағы тапсырмаларын іске асыру шеңберінде жасыл қорды ұлғайту мақсатында, бастамашылық және бюджет қаражаты өсиелінен қалың өсімдіктерді өтемік отырғызу жүргізілетін болады. Сондай-ақ қалыңа кеңіртуді өтемік, бастамашылық және бюджет қаражаты өсиелінен қаштатты отырғызу.	
2.1	Жалпықалалық "көк-жасыл" желіні жоспарлау өзірлеу	ЭжҚОБ, Жеңе инвестор	2023-2025				Жалпықалалық көк-жасыл желінің стратегиясы және жол картасы	73	"Көк-жасыл" желіні басқару жоспары	15	Жаңа дендрологиялық жоспар	250			338	250	88	"Көк-жасыл" желінің өсиелінен қалың өсімдіктерді өтемік отырғызу және іске асыру жоспарын жасау жол картасы		Көк-жасыл желінің өсиелінен қалың өсімдіктерді өтемік отырғызу және іске асыру жоспарын жасау жол картасы. Негізгі басымдықтардың бірі ағаштарды өсіту және жасыл аумақтарды жоғары үлгіде-өсірді тыйым салу болмақ.	

№	Жобаның атауы	Жауапты Оператор (Басқарма)	Мерзімі (басталуы және аяқталуы, ж. / ж.)	2022 жыл		2023 жыл		2024 жыл		2025 жыл		2026-2030 жыл		Қаржыландырудың жалпы көлемі, млн тт.	Қаржыландыру көздері			Мақсатқа жету (крп)		Жоба сипаттамасы / ескертпелер (жобаның өк маңызы) параметрлерінің қысқаша сипаттамасы)
				Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.		ЖБ млн тт.	РБ млн тт.	ЖИ млн тт.	2025	2030	
2.2	Алматы қаласының аумағын кеңейтудің (ағаш-бұталармен, сәндік-түрлермен және тіпін көгалдандыру)	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2022-2030	240 мың ағаш және бұта көшеттері; 159 мың ш.м. гулзалар (отырғу және күтім жасау жұмыстары)	2 840	320 мың ағаш және бұта көшеттері; 184 мың ш.м. гулзалар (отырғу және күтім жасау жұмыстары)	5 600	320 мың ағаш және бұта көшеттері; 184 мың ш.м. гулзалар (отырғу және күтім жасау жұмыстары)	6 735	320 мың ағаш және бұта көшеттері; 190 мың ш.м. гулзалар (отырғу және күтім жасау жұмыстары)	8 021	1.3 млн ағаш және бұта көшеттері; 200 мың ш.м. гулзалар (отырғу және күтім жасау жұмыстары)	39 144	62 440	62 440	Қосымша 1,2 млн ағаш және бұта көшеттерін отырғу; 190 мың шаршы метр аспан гулзалар (отырғу және күтім жұмыстары)	Қосымша 1,3 млн ағаш және бұта көшеттерін отырғу; 200 мың шаршы метр аспан гулзалар (отырғу және күтім жұмыстары)	Мемлекет басшысының 2022 жылғы 16 қарашадағы тапсырмасын орындау аясында 2,5 миллион жасыл желек отырғызу арқылы жаңа демалыс аймақтары құрылып, өзен дәлдерін абаттандыру жұмыстары жүргізілетін болады. Сонымен қатар, ағаштарды кесуіне белгілен рұқсаттар бойынша келісілетін өтеу өңірлері егіледі. Мамандандырылған ұйымдардың жұмыстары мен қызметтерінің көмегімен сатып алу шеңберінде жалпы қалалық аумақтарда көгалдарды құру, сәндік және тіпін көгалдандыру жүргізіледі, көпжылдық өсімдіктер алдыртары ұлғайтылады. Жасыл желектерді тұрақты өсіру үшін күтім жасау жұмыстары қамтамасыз етіледі.		
2.3	Жасыл қорды жаңарту бағдарламасын іске асыру (өтемдік отырғызумен қартайған апатты ағаштарды кезек-кезектен кесу)	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2022-2026	5 000 апатты ағашты кесу	208	16 925 апатты ағашты кесу	842	16 925 апатты ағашты кесу	851	16 925 апатты ағашты кесу	881	28 853 апатты ағашты кесу	1 371	4 153	4 153	Ескірген апатты 55 775 ағашты өтемдік отырғызумен кесу	Ескірген апатты 28 853 ағашты өтемдік отырғызумен кесу	Апатты 84 628 ағашты кесу арқылы жасыл қорды жаңарту.		
2.4	Ағаш қалдықтарын жинау және қайта өңдеу ұнақаларын ұйымдастыру	ЭкЖОБ, Жетісу ауданының өкімдігі	2023-2024	Ағаш қалдықтарын қайта өңдеу шеңберінде ұйымдастыруға алаң дайындау	39	Ағаш қалдықтарын қайта өңдеу шеңберінде арналар жабдықтауды сатып алу	200	Ағаш қалдықтарын қайта өңдеу шеңберінде арналар жабдықтауды сатып алу	200	200	200	200	239	239	55 775 ағаш кесуден 200 мың текше метр ағаш қалдықтары	28 853 ағаштан 100 мың текше метр ағаш қалдықтары	Биологиялық ыдырайтын қалдықтар полигондарында көму көлемін қысқарту тұрағы. Экология кодексінің нормаларын орындау (350-бап). Биологиялық ыдырайтын қалдықтарды аяқталған немесе аяқталмайтын ыдырауға қабілетті қалдықтар, оның ішінде басып және сабақ қалдықтары, сондай-ақ тамақ өнеркәсібінің қалдықтарын бірге тамақ қалдықтары, маусымда жатыды. Цептің құты - жылына көлемі 150 мың текше метр ағаш қалдықтарын өңдеу.			
2.5	Алматы қаласының көшеттерінің ағаштардың, бұталардың және гулзалардың көшеттерімен қамтамасыз ету үшін базалық питомниктер құру.	ЭкЖОБ, Бостандық және Жетісу аудандарының өкімдіктері	2022-2025	2 питомник салуға арналған ЖСҚ ауданы 29 га	35	2 питомникті ЖСҚ бойынша сарптама және ҚМЖ	2 000	2 питомникті ҚМЖ және 1 питомникті ЖСҚ	1 545	1 питомникті ЖСҚ бойынша сарптама және ҚМЖ	2 800	6 380	6 380	Жалпы ауданы 102 га болып 3 питомник	6 380	6 380	Бостандық ауданындағы Нұр-Алатау шағын ауданында жалпы ауданы 29,14 га болатын 2 ұнақөз питомниктер құрылысына ЖСҚ көрсінуде. 2025 жылға дейін Жетісу ауданында ауданы 73 га питомник ұйымдастырылады.			
3	Қоғамдық кеңістіктерді дамыту (сабақ аумақтарын жақсарту)	ЭкЖОБ	2022-2030	4 811	10 396	29 982	23 600	55 170	123 959	123 959	2021 жылдан бастап 5 сабақ аймағында және 2023 жылдан бастап 7 сабақ аймағында құрылыс жалғасуда	13 сабақ аймағы	Алматы қаласының қоғамдық кеңістігін дамыту және жақсарту, жаңа сабақ аумақтарын құру.							
3.1	Жаңа сабақ аумақтарын салу	ЭкЖОБ, ЖҚБ, Аудан өкімдіктері	2022-2030	3 сабақ аймағы 52 га	757	5 сабақ аймағы 50,8 га	3 157	3 сабақ аймағы 110 га	17 320	3 сабақ аймағы 55 га	12 000	13 сабақ аймағы 480 га	46 370	79 604	79 604	13 сабақ аймағы	Алматы қаласының қоғамдық кеңістігін дамыту және жақсарту, жаңа сабақ аумақтарын құру.			
3.2	Қолданыстағы сабақ аумақтарын қайта құру және абаттандыру	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2022-2030	6 сабақ аймағы 17,9 га	4 054	7 сабақ аймағы 147,5 га	7 239	4 сабақ аймағы 186 га	12 662	2 сабақ аймағы 17 га	11 600	6 сабақ аймағы 33,1 га	8 800	44 355	44 355	12 сабақ аймағын қайта құру	6 сабақ аймағын қайта құру	Алматы қаласының қоғамдық кеңістігін дамыту және жақсарту, қолданыстағы жасыл аймақтарды (сабақтар, скверлер және т.б.) қайта құру және жақсарту.		
4	Су ресурстарын көшеңді және ұтымды басқару бойынша шебер-жоспарды әзірлеу	ЭкЖОБ, ҚЖМБ, АБЖ, ЭЖСЖБ	2023-2024	450	900	450	900	450	900	450	900	450	900	450	900	450	900	Су ресурстарын көшеңді және ұтымды басқару жөніндегі шебер-жоспар	Климаттық тәуекелдерді ескере отырып, Алматы қаласының аумағында гидробалансты талдау және болжау жүргізілетін болады.	
5	Суарудың көшеңді схемасын құру	ЭкЖОБ	2022-2030	5 950	9 782	11 854	3 032	4 742	35 360	35 360	Су тарту құрылысының 12-сін қайта жаңарту, 15-ін жаңадан салу	20 суару каналын қайта құру	Жасыл өкелерді суаруды бірыңғай көшеңді схемасын құру, жасыл өкелерді суаруды бірнеше жөнілеріне су беру үшін 27 су жинау құрылысы қайта жаңартылып, салынды (оның ішінде және құрылыс – 15, қайта жаңарту – 12); суару арналары қайта жаңартылды.							
5.1	Су шаруашылығы құрылыстары (каналдар, арықтар, өзендер, су жинау құрылыстары және су қоймалары) бойынша ТЭН әзірлеу	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2023	Техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеу IV тоқсан	300	ТЭН	300	ТЭН	300	300	300	300	300	300	300	300	300	ТЭН әзірлеу жер үсті су объектілерінің ресурстарын, су айдандарын, арық желісін, техникалық арналарды, су қабылдағыштарды және т.б. көрсетіп, алғанды, көшеңді суару схемасын жасау, ТЭН әзірлеу көшеңді жер үсті су ресурстарының (өкелерді, су айдандарының) гидробалансты және жер асты су көздерінің балансын өзгертудің ұзақ мерзімді тәуекелдерін талдау ұсынылатын болады.		
5.2	Қолданыстағы каналдарды қайта құру, су жинау құрылыстарын салу және қайта құру	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2022-2030	8 су жинау құрылысын салу және қайта құру	150	19 су жинау құрылысын салу және қайта құру	242	10 арнаны қайта құруға ЖСҚ	129	3 арнаны қайта құру; 10 арнаны қайта құруға ЖСҚ	530	17 арнаны қайта құру	1 042	2 093	2 093	2 093	2 093	Су тарту құрылысының 12-сін қайта жаңарту, 15-ін жаңадан салу	20 суару каналын қайта құру	Суару схемасы мен өрлеу және несер суларын жинау желісіннің элементтерін қайта құру және жаңасын салу.
5.3	Халықты өрлеу қар және жаңбыр суының басуын қорғау	ЭкЖОБ, ТЖД, Аудан өкімдіктері	2022-2024	Су тасқыны мәселесін шешу ТЖ желісі бойынша 56 жөргілікті ұнақөз (ҚК 5 млрд. тт.) жалпы ұнақөзді 50 км (оның ішінде коллекторлар-19 км, каналдар-11 км, арықтар-20 км); сондай-ақ арық желісін салу және қайта құру жобасын іске асыру шеңберінде 20 км арық желісін қайта құру және салу (ҚМЖ 800 млн тт)	5 800	Арық желісін салу және қайта құру жобасы шеңберінде 178 км арық желісін қайта жаңарту және салу (оның ішінде 23 ұнақөзді, су басу проблемасын жою 23 ұнақөз)	7 950	Арық желісін салу және қайта құру жобасы шеңберінде 178 км арық желісін қайта жаңарту және салу (оның ішінде 23 ұнақөзді, су басу проблемасын жою)	7 950	7 950	7 950	7 950	7 950	21 700	21 700	102 ұнақөзді су басу проблемасын жою	Өрлеу және несер суларды су басудан 10 ұнақөзден арық емес	Өзірленген ЖСҚ шеңберінде қолданыстағы 276 км қайта жаңарту және жаңа 100 км арық желісін құрылысы бойынша жұмыстар жүргізілуде. Ағымдағы жылы 56 ұнақөзді ТЖ желісі бойынша 50 км желіні қайта жаңарту және салу ісінде 102 қалалық ұнақөзді өрлеу және несер суының басу проблемалары жойылды (оның ішінде: 20 км арық желісі, 19 км коллектор мен 11 км су беру арнасын қайта жаңарту). 2023-2024 жылдары қалғаны су тасқыны бар 46 ұнақөзді су тасқыны мәселесін жойылады.		
5.4	Суарудың көшеңді схемасын және су шаруашылығы құрылыстарын (су ұнақөзін) ұстау	ЭкЖОБ, Аудан өкімдіктері	2023-2030	Устау; тұрақтандырылған 8 өзен ұнақөзі, бас арық, бөгет, БАҚ, субдринжтар (64 дана) Тіксай өзені	1 290	Устау; тұрақтандырылған 8 өзен ұнақөзі, бас арық, бөгет, БАҚ, субдринжтар (64 дана) Тіксай өзені; Техника сатып алу	3 775	Устау; тұрақтандырылған 8 өзен ұнақөзі, бас арық, бөгет, БАҚ, субдринжтар (64 дана) Тіксай өзені; Техника сатып алу	3 775	Устау; тұрақтандырылған 8 өзен ұнақөзі, бас арық, бөгет, БАҚ, субдринжтар (64 дана) Тіксай өзені; Техника сатып алу	2 502	Устау; тұрақтандырылған 8 өзен ұнақөзі, бас арық, бөгет, БАҚ, субдринжтар (64 дана) Тіксай өзені; Техника сатып алу	3 700	11 267	11 267	“Есо Алматы” ЖШС коммунальдық қорына ұнақөзін (бірыңғай оператор) құру	Су шаруашылығы объектілерін басқарудың бірыңғай жүйесі	ҚР Су кодексіне сәйкес гидротехникалық құрылыстарды күтіп-ұстауды “Есо Алматы” ЖШС (бірыңғай оператор) базасында коммунальдық желілермен қамтамасыз етеді. Цирфиртық технологияларды қолдана отырып, су шаруашылығы құрылыстарын жүйелі басқаруды өңдеу.		
6	Су айдандарын механикалық тазарту	ЭкЖОБ	2023-2030	12 су айданның түбін механикалық тазартуға арналған ЖСҚ, 3 су айданның түбін механикалық тазарту	600	9 су айданның түбін механикалық тазартуға арналған ЖСҚ, 3 су айданның түбін механикалық тазарту	477	9 су айданның түбін механикалық тазарту	596	9 су айданның түбін механикалық тазарту	596	9 су айданның түбін механикалық тазартуға арналған ЖСҚ, 9 су айданның түбін механикалық тазарту	1 075	2 748	2 748	12 су айданның тазарту	9 су айданның тазарту	Су айдандарын түбін шөгінділерінен тазарту және түбін тереңдету, 2025 жылға дейін - 12 су айданы және 2030 жылға дейін - 9 тоған (ЖСҚ әзірлеу және одан әрі іске асыру) бойынша жұмыстар жүргізілетін болады.		
7	Су айдандарының іргелес аумағын абаттандыру	ЭкЖОБ	2023-2030	4 су айданның абаттандыру, 1 су қоймасын абаттандыру бойынша ЖСҚ	6 496	3 су айданның абаттандыру	8 996	1 су айданның абаттандыру	5 963	16 су айданның абаттандыруға арналған ЖСҚ, 16 су айданның абаттандыру	13 266	34 721	34 721	34 721	34 721	34 721	34 721	Іргелес аумақты 5 су айданның абаттандыру	Іргелес аумақты 16 су айданның абаттандыру	Жағалауды нығайту және су айдандарының іргелес аумағын абаттандыру.

№	Жобаның атауы	Мүдделі Ортақ (Басқарма)	Мерзімі (басталуы және аяқталуы), ж./к	2022 жыл		2023 жыл		2024 жыл		2025 жыл		2026-2030 жыл		Қаржыландырудың жалпы көлемі, млн тт.	Қаржыландыру көздері			Мақсатқа жету (кр)		Жоба сипаттамасы / ескертулер (жобаның ең маңызды параметрлерінің қысқаша сипаттамасы)
				Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тт.		ЖБ млн тт.	РБ млн тт.	ЖИ млн тт.	2025	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
8	Өзен арналарын қайта құру және жағалау аймақтарын абаттандыру	ЭжҚОБ	2023-2030			15 км өзен арнасын қайта құру	9 996	10 км өзен арнасын қайта құру	9 996	5 км өзен арнасын қайта құру	6 333	50 км өзен арнасын қайта құру	36 167	62 492				30 км өзен арнасын қайта құру	50 км өзен арнасын қайта құру	Алматы қаласының қоғамдық кеңістігін дамыту және жақсарту, арналарды қайта құру және іргелес аумақтарды жақсарту (Қонаев атындағы УАК, Үлкен Алматы көлі және т.б.), 30 км өзендер мен булақтарды тазарту, арналарды тереңдету, жағалауларды нығайту және іргелес аумақтарды абаттандыру және 1 қаналды қалпына келтіру жұмыстары жүргізіледі (Қонаев атындағы УАК 2025 жылға дейін; 50 км өзендер мен булақтар - 2030 жылға дейін).
9	"Есо Алматы" ЖШО базасында "көк-жасыл" практиканы бойынша экологиялық құзыреттілік орталығын құру	ЭжҚОБ	2022-2023	Экологиялық тиімділікті талдау, пилоттық жобаларды сарпаттамалық сүйемелдеу	30	"Көк-жасыл" тәжірибелер бойынша экологиялық құзыреттілік орталығы	350	"Көк-жасыл" тәжірибелер бойынша экологиялық құзыреттілік орталығы	350					730	730			"Көк-жасыл" тәжірибелер бойынша экологиялық құзыреттілік орталығы		Орталықтың негізгі қызметі қоршаған ортаны қорғау саласында қолданылатын технологияларды сарпаттамалық талдау жүргізу (көп үсті өзендердің суларын ұтымды пайдалану, ауа басқының тазарту, қалдықтарды қайта өңдеу және қадері жарату технологиялары), қоршаған ортаны қорғау саласында ең уақыт келетіндігі технологияларды өңдеу бойынша ұсынымдар беру, коммунальдық мәнімен гидротехникалық құрылыстарды басқару, құрылымда сыныбы бар құрылыстарды жинау және қайта өңдеу қалдықтар және т.б., жасыл қор, су объектілері, коммунальдық қалдықтарды басқару жөніндегі ақпараттық деректер базасын ұстау.
	Қолайлы қоршаған орта белімі бойынша қорытынды				13 974		46 624		71 451		51 476		150 935	334 460		334 372	88			
БАСҚАРЫЛАТЫН УРБАНДАЛУ																				
Агломерациядағы ҚТҚ жинау мен қадері жаратудың бірыңғай жүйесі																				
10	Инфрақұрылымды дамыту және қалдықтарды жинау мен сұрыптауды жетілдіру	ЭжҚОБ	2022-2030		31		3 205		3 577		3 577		255	10 645	10 342	303		Жылғына 5 мың тоннаға дейін қалдықтардың қадері жаратын фракцияларын жинау	Жылғына 10 мың тоннаға дейін қалдықтардың қадері жаратын фракцияларын жинау	Коммунальдық қалдықтарды басқару саласында мемлекеттік саясатты іске асыру, коммунальдық қалдықтарды жинаудың ұтымды және экологиялық әріптес жүйесін құру.
10.1	Тұрғындардан құрылыс және ірі көлемдегі қалдықтарды жинауға арналған үнаселерді аулғыштық аумақтарда контейнерлік алаңдарға іргелес учаскелерде салу	ЭжҚОБ, ЖҚБ, Аудан әкімдіктері	2023			Тұрғындардан құрылыс және ірі көлемдегі қалдықтарды жинауға арналған 279 учаске. IV топсан	250							250	250			Құрылыс және ірі габаритті қалдықтарды жинауға арналған 279 учаске (көлемі 12 ш.к.)		Жобаның мақсаты - рұқсат етілмеген ретсіз қоқыс үйлділерінің санын азайту, 2023 жылы - контейнер алаңдарының жанында ірі көлемдегі және құрылыс қалдықтарын жинауға арналған 279 учаске салу.
10.2	ҚТҚ жинауға арналған жаңа жерасты контейнерлік алаңдарын жаңғырту және салу	ЭжҚОБ, ЖҚБ, Аудан әкімдіктері	2022-2025		10	772 жаңа алаң салуға ЖСҚ өзірлеу (2 500 контейнер)	2 879	295 контейнер алаңын салу (1 250 контейнер)	3 500	295 контейнер алаңын салу (1 250 контейнер)	3 500			9 889	9 889			772 бірлік жаңа жерасты контейнерлік алаңын жаңғырту және салу		Коммунальдық қалдықтарды бөлек жинауды өңдеу мақсатында "құрғақ" және "дымғыл" фракциялары бойынша ҚТҚ жинауға арналған көмелігін үлгідегі 772 Біріккен заманауи контейнер алаңын салу (көлемі 3 тесі метр болған 3 500 Біріккен контейнер). ЖСҚ өзірлеу - 80 млн теңге (2022 жылы - 30 млн, 2023 жылы - 50 млн), 2023 жылы 181 алаң (1001 контейнер), 2800 млн теңге көлемінде көмелігін үлгідегі контейнер алаңдарын ағымдағы жөндеу жоспарында.
10.3	Қайта шикізатты қабылдаудың кешенді пункттерін (экостанцияларды) орнату	ЭжҚОБ, ШОБ операторлары, Аудан әкімдіктері	2022-2025		10	1 экостанция орнату	30	3 экостанция орнату	30	3 экостанция орнату	30			100	50	50	10	3 экостанция орнату	10 экостанция	Қайталама шикізатты қабылдаудың көшенді пункттерінің санын ұлғайту. Ағымдағы жылы және инвестициялар есебінен Мега Центр СОО жанында 1 экостанция орнатылады.
10.4	Пластик бөтелкелер мен алюминий бөтелкелерді жинауға арналған арнайы торлы контейнерлерді орнату	ҰЕҢ ШОБ операторлары, ЭжҚОБ, Аудан әкімдіктері	2022-2030		1	5 тор контейнер орнату	16	64 тор контейнер орнату	17	68 тор контейнер орнату	17	1 020 тор контейнер орнату	255	306	153	153	200 тор контейнер	1 000 тор контейнер		Алматы қаласы тұрғындарының экологиялық мәдениетінің деңгейін арттыру және қайталама шикізатты жинау көлемін ұлғайту үшін сусын қаптамаларының қалдықтарын жинауға арналған арнайы торлы контейнерлер орнатылады және т.б. Қазіргі уақытта 3 контейнер орнатылды ("Арбат", Алматы Менеджмент Университеті (AlmaU)), жыл соңына дейін тағы 2 дана орнатылады.
11	Қалдықтарды басқару	ЭжҚОБ	2023-2030				500		12 450		13 990		71 460	98 400		98 400				Алматы қаласының аумағында полигондардың болмауына байланысты қалдықтарды сұрыпталудан қалған қалдықтар Алматы облысына көміруге шығарылады.
11.1	RDF (Refuse-derived fuel) қабзбалы отынды ішкіне ағыстыру мақсатында цемент зауыттары үшін сұрыпталмайтын қалдықтардан (қалған бөліктерден) бағамалы отын өндіретін зауыт салу	ЭжҚОБ, ЖҚБ, Алматы ауданының әкімі, Жеке инвестор	2023-2027			RDF отын өндіру зауытын салуға ТЭН өзірлеу	100	RDF отын өндіру зауытын салуға ТЭН және ЖСҚ өзірлеу	100	Бірікші көзенің құрылысын бастау	2 340	RDF отын зауытын іске қосу	17 460	20 000		20 000		1 сұрыпталмайтын қалдықтардан бағамалы отын түрін өндіретін зауыт		Зауытты қолданыстағы қоқыс сұрыптау кешенінің аумағында жеке инвестициялар есебінен салу жоспарында. Бұл қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу үлесін тағы 40%-ға арттыруға мүмкіндік береді. 2023 жылы ТЭН өзірлеу басталады, құны - 200 млн теңге.
11.2	Құрылыс және ірі көлемдегі қалдықтарды жағу зауытының құрылысы	Алматы қаласының әкімі, ЖҚБ, Жеке инвестор	2023-2030			Қоқыс жағу зауытын салуға ТЭН өзірлеу	300	Қоқыс өртейтін зауыттың құрылысына ЖСҚ өзірлеу, құрылысты бастау	10 700	Қоқыс жағу зауытын салу	10 000	Қоқыс жағу зауытын іске қосу	54 000	75 000		75 000		ТЭН, ЖСҚ	1 зауыт	Қалдықтарды өңдеу тереңдігін 80%-ға дейін арттыру. Құрылыстың болса да құны (оның ішінде ТЭН мен ЖСҚ өзірлеу) 75 млрд теңге (150 млн еуро) (жеке өріпте).
11.3	Құрылыс ұйымдарының құрылыс қалдықтарын жинауға және қайта өңдеуге арналған кешен салу	ҚБ, ҚЖБ, ЖҚБ, ӘКК, ҚКҚ Аудан әкімдіктері, Жеке инвестор	2023-2025			Құрылыс қалдықтарын қайта өңдеу жөніндегі кешенді іске асыруға ТЭН өзірлеу	100	Құрылыс қалдықтарын қайта өңдеу кешенінің 1 көзенін іске асыру	1 650	Құрылыс қалдықтарын қайта өңдеу кешенінің 2 көзенін іске асыру	1 650			3 400		2 учаске		3 учаске		Жобаның мақсаты - құрылыс пен бұзудан шыққан қалдықтардың бағалы компоненттерін шаруашылық айналымға тарту. Бірінші модульді куаты - жылғына көлемі 50 мың тонна өңдеу. Жобаны іске асыру үшін ауданы көлемі 5 га жер учаскесі беру қажет.
12	Қалдықтарды жинау және сұрыптау мәдениеті пен білім деңгейін арттыру	ЭжҚОБ	2023-2025				126		120		120			366	75	291		Көлемінде жыл сайын 1 000 адам	Көлемінде жыл сайын 1 000 адам	Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде "Жасыл мектеп" жобасын өңдеу, ақылға қонымады тұтыну, қалдықтарды бөлек жинау және қайта өңдеу, кешіе жарнамалық конструкцияларында, ЖҚО, метро, автобустарда және адамдар көп жиналатын басқа да орындарда ақпараттық тасығыштарда ақпараттық ағарту ролімен іске қосу, жыл сайынғы әкімдер еткізу, көптеген тұрғын үйлерде және тұрғын үйлерде бөлек жинау мәдениетінің өнделу және т.б.
12.1	Мейрамханаларда, қоғамдық орындарда және өкімшілік ғимараттарда бөлек жинау мәдениетінің өнделу	ЭжҚОБ, Аудан әкімдіктері, ҰЕҢ ШОБ	2023-2025			48 объектінің қамту	15	26 объектінің қамту	8	26 объектінің қамту	8			31		31		Көлемінде 100 объектінің қамту	Көлемінде 100 объектінің қамту	Жобаның мақсаты - экологиялық ағарту және насихаттау жолымен қоқыс үй-мәймәна саласында, өкімшілік ғимараттар мен бизнес-орналақтарда қалдықтарды бөлек жинау мәдениетінің өнделу.
12.2	Көптеген тұрғын үйлерде бөлек жинау мәдениетінің өнделу	ҰЕҢ ШОБ, ЭжҚОБ, Аудан әкімдіктері	2023-2025			34 объектінің қамту	3	33 объектінің қамту	3	33 объектінің қамту	3			10		10		Көлемінде 100 объектінің қамту	Көлемінде 100 объектінің қамту	Жобаның мақсаты - тұрғындардың тұрмыстық қатты қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы экологиялық мәдениетін нығайту (ҚТҚ-ның бағалы фракцияларын жинау мен қайта өңдеу беруді жандандыру).
12.3	Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде "Жасыл мектеп" жобасын өнделу	ББ, ЭжҚОБ, ҰЕҢ ШОБ, Аудан әкімдіктері	2023-2025			200 000 адамды қамту	50	200 000 адамды қамту	50	200 000 адамды қамту	50			150	75	75	Жыл сайын 200 мың адам	Жыл сайын 200 мың адам		Алматы қаласы тұрғындарының экологиялық мәдениетінің деңгейін арттыру және қайталама шикізат жинау көлемін ұлғайту үшін жыл сайын көлемі 200 мың адамды оқыту.
12.4	Көшендегі жарнама конструкцияларында, ХҚКО, метро, автобустарда және адамдар көп жиналатын басқа да орындарда ақылға қонымады тұтыну, қалдықтарды бөлек жинау және қайта өңдеу жөніндегі ақпараттық ағарту ролімен іске қосу	ҰЕҢ ШОБ, ЭжҚОБ, Аудан әкімдіктері	2023-2025			Халықты 100% қамту	8	Халықты 100% қамту	9	Халықты 100% қамту	9			25		25		100% қамту	100% қамту	3 жыл ішінде Алматы қаласының барлық тұрғындарының (басқа бағдарламалармен бірігіп), сондай-ақ Алматы қаласында уақытша болатын басқа қалалықтардың 100% қамтуға қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

№	Жобаның атауы	Жұрттық Оқу орны (Басқарма)	Мерзімі (басталуы және аяқталуы), ж / к	2022 жыл		2023 жыл		2024 жыл		2025 жыл		2026-2030 жыл		Қаржыландырудың жалпы көлемі*, млн тг.	Қаржыландыру көздері			Мақсатқа жету (кри)		Жоба сипаттамасы / ескертпелер (жобаның ең маңызды параметрлерінің қысқаша сипаттамасы)
				Мақсат	Қаржыландыру, млн тг.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тг.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тг.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тг.	Мақсат	Қаржыландыру, млн тг.		ЖБ млн тг.	РБ млн тг.	ЖИ млн тг.	2025	2030	
12.5	Оқу іс-шараларын өткізе отырып, энергиялық тиімді шешімдерді, экологиялық тауарларды және қызметшілерді ілгерілету үшін жыл сайынғы экокерме өткізу	ҰЕУ ШОБ, ЭИЖОБ, Аудан өкілдіктері	2023-2025			Эко-керме өткізу	50	Эко-керме өткізу	50	Эко-керме өткізу	50			150			150	Жылына 1 рет	Жылына 1 рет	Қалдықтарды қайта өңдеудің заманауи технологияларын ілгерілету және халықтың экологиялық қабырдылық деңгейін арттыру.
	ҚТҚ жинау мен қадалау жаратудың бірінші жүйесі бөлімі бойынша қорытынды				31		3 831		16 147		17 687		71 715	109 411		10 417	98 994			
	ЖАСЫП АЛМАТЫ БӨЛІМІ БОЙЫНША БАҒЫТЫ				14 055		51 458		93 456		69 323		223 227	451 519		345 145	106 374			

* - қаржыландыру көлемі жобаларды іске асыру барысында түзетілуі мүмкін